

Uzasadnienie

Regionalny dyrektor ochrony środowiska zgodnie z delegacją ustawową zawartą w treści art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2021 r. poz. 1098, 1718) ustanawia w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000. W tej sytuacji posiada również kompetencje do zmiany przedmiotowego aktu prawnego.

Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza Darżłubska PLB220007 został ustanowiony zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 9 maja 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza Darżłubska PLB220007 (Dz. Urz. Woj. Pom. z 2014 r. poz. 1920). Powyższy plan zadań ochronnych został zmieniony zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 18 lutego 2016 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza Darżłubska PLB220007 (Dz. Urz. Woj. Pom. z 2016 r. poz. 1108).

Zgodnie z powyższym planem zadań ochronnych Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku (zwany dalej: RDOŚ w Gdańsku) zrealizował m.in. następujące zadania związane z monitoringiem przedmiotów ochrony:

1. Raport z monitoringu włośchatki *Aegolius funereus* w granicach obszaru Natura 2000 Puszcza Darżłubska PLB220007 w sezonie lęgowym 2018 r. (Rubacha, Kurach 2018-19),
2. Raport z monitoringu muchołówki małej *Ficedula parva* w obszarze Natura 2000 Puszcza Darżłubska PLB220007 w 2018 r. (Rydzkowski, Kośmicki i in. 2018).

Po przeanalizowaniu zgromadzonych, bardziej aktualnych danych, uszczegółowiono uprzednio określone cele działań ochronnych uwzględniając wyniki przeprowadzonych badań, o których mowa powyżej. Ponadto, zmiana polegająca na doprecyzowaniu celów działań ochronnych wynika z zarzutów formalnych Komisji Europejskiej z dnia 9 czerwca 2021 r., zn. INFR(2021)2025 C(2021)2179, w sprawie obowiązku ustalenia precyzyjnych celów ochrony dla każdego obszaru Natura 2000.

Zgodnie z ww. stanowiskiem Komisji Europejskiej funkcja celów ochrony polega na określeniu, jaki stan gatunków i typów siedlisk na danym obszarze należy osiągnąć, tak aby obszar ten mógł przyczynić się do osiągnięcia ogólnego celu, jakim jest właściwy stan ochrony tych gatunków i typów siedlisk (art. 2 ust. 2 dyrektywy siedliskowej) na poziomie krajowym, biogeograficznym lub europejskim. Zgodnie z wykładnią przedstawioną przez Komisję Europejską aby spełnić tę funkcję, cele ochrony muszą być:

1. indywidualnie określone dla danego obszaru, tj. ustalone na poziomie obszaru;
2. kompleksowe, tj. obejmujące wszystkie gatunki i typy siedlisk będące przedmiotem zainteresowania Wspólnoty na mocy dyrektywy siedliskowej, które występują w obszarze Natura 2000;
3. indywidualnie określone dla przedmiotu ochrony, tj. jasno wskazywać konkretny typ siedliska lub gatunek na danym obszarze;
4. indywidualnie określone pod kątem pożądanego stanu ochrony, tj. wyraźnie określające stan, jaki typ siedliska i gatunek na danym obszarze mają osiągnąć; pożądaný stan musi być:
  - a) ilościowy i mierzalny (cele ilościowe, które mogą być uzupełnione celami jakościowymi, takimi jak opis właściwego stanu siedliska lub struktury populacji), jak również raportowalny (umożliwiający monitorowanie);

- b) realistyczny (uwzględniający rozsądne ramy czasowe i nakłady), spójny (umożliwiający zastosowanie takich samych atrybutów i wskaźników dla przedmiotów ochrony w różnych obszarach);
- c) kompleksowy (atrybuty i cele powinny obejmować specyfikę danego przedmiotu ochrony i umożliwiać opisanie jego stanu ochrony jako właściwy lub niewłaściwy);
- d) precyzyjne w odniesieniu do „utrzymania” lub „odtworzenia” stanu ochrony przedmiotu ochrony (odpowiedni poziom ambicji określający niezbędne środki ochrony);
- e) odpowiadać ekologicznym wymaganiom dotyczącym typów siedlisk przyrodniczych wymienionych w załączniku I i gatunków wymienionych w załączniku II występujących na tych obszarach;
- f) odzwierciedlać znaczenie obszaru dla zachowania lub odtworzenia, we właściwym stanie ochrony, typów siedlisk i gatunków.

Zatem, szczegółowe cele działań ochronnych określono na poziomie wskaźników stanu ochrony odpowiadających poszczególnym parametrom stanu ochrony w ten sposób, żeby były określone docelowe, wynikające z metodyki PMS GIOŚ, konkretne miary wskaźników.

A223 Włochatka *Aegolius funereus*

W ramach prac monitoringowych włochatki *Aegolius funereus* na obszarze Natura 2000 Puszcza Darżłubska PLB220007 wyznaczono łącznie 18 rewirów lęgowych tego gatunku. Włochatka *Aegolius funereus* preferuje drzewostany sosnowo-świerkowe, świerkowe, jodłowe, jodłowo-bukowe, bukowo-jodłowe oraz sosnowe. Pojedynczy płat nie musi być zwarty. Warunkiem koniecznym jest to, by analizowane wydzielania tworzyły spójny charakter siedlisk w ocenie poszczególnych kryteriów. Mozaikowaty charakter płatu jest wręcz wskazaną sytuacją z uwagi na preferencje włochatki *Aegolius funereus* np. tereny otwarte wykorzystywane na żerowisko, czy młodsze drzewostany (głównie świerkowe) wykorzystywane jako miejsce odpoczynku i schronienia.

A320 Muchołówka mała *Ficedula parva*

Ad. 1) i 2) Raport z monitoringu muchołówki małej *Ficedula parva* w obszarze Natura 2000 Puszcza Darżłubska PLB220007 w 2018 r. (Rydzkowski, Kośmicki i in. 2018), SDF (aktualizacja styczeń 2021).

Ad. 1) Wyniki liczeń ptaków wróblowych w okresie lęgowym w znacznym stopniu dotyczą stwierdzeń śpiewających samców. Na podstawie danych z raportu z monitoringu muchołówki małej *Ficedula parva* podczas pierwszego liczenia w roku 2018 stwierdzono łącznie 98 samców, a podczas drugiego 105. Całkowitą liczebność muchołówki małej *Ficedula parva* obliczono ze wzoru, korzystając z wyników modelowania przeprowadzonego przez Sikorę w 2016 r. Po przeprowadzeniu obliczeń, uzyskano liczebność populacji muchołówki małej *Ficedula parva* w OSO Puszcza Darżłubska na poziomie 367 samców. Liczebność w SDF (aktualizacja styczeń 2021) wynosi minimum 156 i maksimum 201 osobników. Gatunek ten preferuje buczyny i grądy, ale występuje również w lasach mieszanych (Mitrus i in. 2006, Tumiel i in. 2013, Neubauer i Sikora 2016). Muchołówka mała *Ficedula parva* związana jest z zacienionymi lasami o naturalnym charakterze, z obecnością martwego drewna (Wilk i in. 2016). Jest także gatunkiem typowo leśnym. Największe jej skupienia znajdują się w rozległych i zwartych lasach o wysokim udziale starych drzew liściastych z efektem ocieniania podłoża przez silnie zwarte korony drzew. Unika lasów o silnej fragmentacji, niewielkiej powierzchni płatów oraz znacznym prześwietleniu. (Figarski 2013).

Określając cel 2a) dla muchołówki małej *Ficedula parva* oparto się na danych pochodzących z Planu Urządzenia Lasu dla Lasów Skarbu Państwa w zarządzie Nadleśnictwa Wejherowo na lata 2015-2024. Według stanu na 01.01.2015 r. na podstawie PUL, powierzchnia drzewostanów ponad 100-letnich stanowi około 39% ogólnej powierzchni obszaru Natura 2000.

Po opracowaniu wyżej opisanych zmian zapisów w obowiązującym PZO, zgodnie z art. 28 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody zapewniono możliwość udziału osobom zainteresowanym i działającym w obrębie siedlisk w pracach nad tworzeniem projektu zmiany PZO. Niemniej jednak mając na uwadze zdrowie i bezpieczeństwo uczestników zrezygnowano ze spotkań stacjonarnych z Zespołem Lokalnej Współpracy, na podstawie ustawy z dnia 2 marca 2020 roku o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (...) (Dz. U. z 2020 r., poz. 1842 ze zm.). Projekt zmiany zarządzenia wysłano do Zespołu Lokalnej Współpracy elektronicznie. Zgłoszone uwagi miały wpływ na zapisy projektu zarządzenia.

Informacje o zamiarze przystąpienia do zmiany planu zadań ochronnych umieszczono w formie obwieszczenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku nr RDOŚ-Gd-WOC.6320.22.2021.AP.1 z dnia 15.11.2021 r. na tablicy ogłoszeń RDOŚ w Gdańsku, na stronie internetowej RDOŚ w Gdańsku, przesłano do Starostwa Powiatowego w Wejherowie, Starostwa Powiatowego w Pucku oraz Urzędu Miasta w Redzie, Gminy Wejherowo, Gminy Puck z prośbą o wywieszenie na tablicach ogłoszeń oraz ogłoszono w prasie (Obwieszczenie RDOŚ-Gd-WOC.6320.9.2021.AL.1 z dnia 15.11.2021 r.) Gazeta Wyborcza 23.11.2021 r.

Projekt zmiany zarządzenia udostępniono publicznie, zgodnie z art. 28 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r. poz. 2373 ze zm.), dalej ustawa OOS. Udział społeczny został zagwarantowany poprzez ogłoszenie informacji o możliwości zapoznania z projektem zmiany PZO oraz o możliwości składania uwag i wniosków do planu.

Informacje powyższe zostały zamieszczone w formie obwieszczenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku nr RDOŚ-Gd-WOC.6320.31.2021.AL.1 z dnia 15.12.2021 r. na tablicy ogłoszeń RDOŚ w Gdańsku, na stronie internetowej RDOŚ w Gdańsku, Starostwa Powiatowego w Wejherowie, Starostwa Powiatowego w Pucku oraz Urzędu Miasta w Redzie, Gminy Wejherowo, Gminy Puck oraz w prasie (Obwieszczenie RDOŚ-Gd-WOC.6320.31.2021.AL.1 z dnia 15.12.2021 r.) Gazeta Wyborcza 21.12.2021 r.

W tym czasie wpłynęły następujące uwagi:

Nadleśnictwo Wejherowo

pismem ZG.7210.4.2021 z dnia 15.12.2021 (wpływ 15.12.2021 r.) zgłosiło następujące uwagi:

„W odpowiedzi na pismo z dnia 8.12.2021 (zn.spr.RDOŚ-Gd-WOC.6320.22.2021.WK.3) Nadleśnictwo Wejherowo zgłasza dalsze zastrzeżenia i wskazuje, że:

dla Włochatki – możliwe jest „utrzymanie warunków umożliwiających występowanie populacji łęgowej i jej żerowisk poprzez zachowanie biotopów oraz powierzchni drzewostanów powyżej 80 lat w ilości 20% powierzchni leśnej zalesionej całego obszaru Natura 2000”. Wynika to ze szczegółowej analizy PUL na lata 2015-2024. Powierzchnia leśna zalesiona obszaru wynosi 6133,54 ha. Dwa gatunki kluczowe dla włochatki tj. Bk i Św, jako gatunki panujące zajmują ok. 11% pow. całego obszaru, przyjmując drzewostany dla gatunku panującego z udziałem klas wieku powyżej 80 lat. W celu utrzymania trwałości lasu oraz reagowaniu na zagrożenia i zmiany klimatyczne pozostawienie 20% powierzchni, czyli ok. 1200 ha w starszych klasach wieku jest optymalne, racjonalne i zrównoważone. Propozycja zachowania 39% powierzchni w starszych klasach wieku jest niezasadna /stanowiłaby ok. 2390 ha/ byłaby obciążona zagrożeniem trwałości w przypadku pogorszenia stanu lasu. Dodatkowo może taki stan ograniczać możliwość kształtowania zróżnicowanej struktury przestrzennej drzewostanów, która jest czynnikiem zwiększającym atrakcyjność biotopu tego gatunku

Dla Mucholówki – możliwe jest „utrzymanie warunków umożliwiających występowanie populacji lęgowej i żerowisk oraz prowadzenie gospodarki leśnej z uwzględnieniem wymogów siedliskowych wg obowiązujących zasad prowadzenia gospodarki leśnej dla Nadleśnictwa”. Taki zapis całkowicie zabezpiecza biotopy mucholówki małej, tym bardziej, że utrzymane będą starsze klasy wieku ze względu na włośchatkę, czyli na pow. ok. 1200 ha drzewostanów starszych klas wieku. Dla mucholówki gatunkiem ważnym jest Bk, a właściwie starsze drzewostany bukowe /wg autorów opracowania pn. Monitoring liczebności populacji mucholówki małej Ficedula parva w granicach obszaru Natura 2000 Puszcza Darżłubska PLB220007/. Podnoszenie tego parametru do wieku 100 lat i zwiększanie jeszcze dodatkowo pow. do ok. 2500 ha jest nie zasadne. Wspomniani autorzy również odnosili swoje wnioski do zachowania drzewostanów bukowych ponad 80 letnich. Zapis: „kształtowanie siedliska gatunku drzewostanów z przewagą gatunków liściastych” jest dla nas niezrozumiałe. Prosimy o wskazanie zasad i możliwości sprawdzenia takiego parametru. Tak samo w przypadku zapisu: „kształtowanie podszytu z maksymalnym wykorzystaniem gatunków biocenotycznych”, prosimy o wskazanie miary tego parametru i jego znaczenia dla utrzymania biotopów mucholówki.

Uwag nie uwzględniono. Jak wspomniano w przywołanym przez Nadleśnictwo piśmie (zn.spr.RDOŚ-Gd-WOC.6320.22.2021.WK.3 z dnia 8 grudnia 2021 r.), przyjęto zapisy z aktualnie obowiązującego załącznika nr 5, którego treść znajduje się w planie zadań ochronnych (zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 18 lutego 2016 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza Darżłubska PLB220007 (Dz. Urz. Woj. Pom. poz. 1108)), gdzie, zarówno dla włośchatki, jak i mucholówki określono następujące działania ochronne:

Prowadzenie gospodarki leśnej pod kątem ochrony gatunku: 1) w odniesieniu do struktury wiekowej drzewostanów, zapobiegnięcie skutkowi pogorszenia parametru struktury siedliska gatunku, poprzez użytkowanie zapewniające strukturę wiekową drzewostanów dojrzałych, czyli powyżej 100 lat w odniesieniu do gatunku w nich dominującego, na powierzchni ok. 2540,11 ha. Do tej powierzchni można również zaliczyć kępy drzewostanów dojrzałych, które nie stanowią osobnych wydzieleń Przepis wyjaśnia, iż przywołana powierzchnia to dane na dzień 01.01.2015 r. na podstawie Planu Urządzenia Lasu dla Lasów Skarbu Państwa w zarządzie Nadleśnictwa Wejherowo na lata 2015-2024. Powierzchnia drzewostanów ponad 100-letnich stanowi około 39% ogólnej powierzchni obszaru Natura 2000.

W obecnie procedowanej zmianie, doprecyzowuje się wyłącznie zapisy załącznika nr 4. Procedowana zmiana nie wprowadza żadnych nowych, innych zapisów, niż te, które już funkcjonują. Na etapie procedowania zmiany zarządzenia w sprawie PZO dla obszaru Puszcza Darżłubska, w roku 2015, Nadleśnictwo Wejherowo nie złożyło żadnych uwag do treści projektu w tym zakresie.

Doprecyzowanie zapisów, które w ocenie Nadleśnictwa są niezrozumiałe, a dotyczą kształtowania siedliska gatunków będzie możliwe w ramach aktualizacji PZO. Zapisy znajdujące się w załączniku opisującym cele działań ochronnych i działania ochronne muszą być spójne. W związku z powyższym w załączniku nr 4 przyjęto zapisy analogiczne z załącznika nr 5.

Ponadto Nadleśnictwo Wejherowo pismem ZG.7210.4.2021 z dnia 03.01.2022 (wpływ 03.01.2022 r.) podtrzymało swojej uwagi wskazane w piśmie ZG.7210.4.2021 z dnia 15.12.2021 (wpływ 15.12.2021 r.), a także zgłosiło następujące uwagi:

„Włośchatka zgodnie z wytycznymi opisanymi w Poradniku metodycznym tom 8 – dla tego gatunku kluczowe jest:

- a) Utrzymanie powierzchni drzewostanów starszych klas wieku – w ilości nie mniejszej niż 20% powierzchni ogólnej obszaru;*
- b) Prowadzenie gospodarki leśnej w sposób umożliwiający ochronę biotopów, pozostawianie drzew dziuplastych, ochrona biotopów włośchatki.*

Wszystkie te wytyczne spełnia obecnie prowadzona gospodarka leśna, oparta na bieżącym planie urządzenia lasu na lata 2015-2024. Nie ma żadnych przesłanek do jej ograniczania i wprowadzania celów de facto tworzących z obszaru naturalnego potencjalny „rezerwat”, uniemożliwiający prowadzenie racjonalnej gospodarki leśnej. Konieczność wprowadzenia pewnych zmian prawnych w zapisach, którą obecnie RDOŚ realizuje, jest bardzo dobrą okazją do stworzenia takich zapisów, które są mierzalne, nie budzące żadnych kontrowersji i jednoznaczne do wykazania i oceny cele, są właściwe z punktu widzenia oceny końcowej stanu występowania gatunku.

Wniosek nadleśnictwa o przyjęciu celu ochrony w brzmieniu

- 1. „utrzymanie populacji gatunku na poziomie co najmniej 5 osobników dopuszczając okresowe spadki liczebności związane z charakterystycznymi dla włośchatki silnymi jej fluktuacjami”*
- 2. „utrzymanie warunków umożliwiających występowanie populacji lęgowej i jej żerowisk poprzez zachowanie biotopów oraz powierzchni drzewostanów powyżej 80 lat w ilości 20% powierzchni leśnej zalesionej całego obszaru Natura 2000”*
- wynika z wiedzy i doświadczenia leśników gospodarujących na tym obszarze oraz obserwacji i analizy gospodarki prowadzonej w ramach własnego monitoringu włośchatki. Ponadto jest łatwo mierzalny poprzez analizę tabeli klas wieku dla gatunku panującego, a także wyniki nasłuchów obecności włośchatki.”

Wobec powyższego uzasadnia się, iż cel ochrony dla włośchatki w brzmieniu „*Utrzymanie populacji gatunku na poziomie 7 par - dopuszczając okresowe znaczne spadki liczebności związane z charakterystycznymi dla włośchatki silnymi jej fluktuacjami*”, ze względu na swój poprawny i szczegółowy zapis, spełniał warunki Komisji Europejskiej, wymagającej uszczegółowienia celów ochrony z załącznika 4. Zapis ten nie wymagał zmiany ani doprecyzowania, pozostał zatem w swoim pierwotnym brzmieniu. Cele ochrony zostaną uaktualnione w ramach prac nad aktualizacją planu zadań ochronnych. Niemniej, zapis, mówiący o dopuszczalnych znacznych spadkach liczebności związanych z charakterystycznymi dla włośchatki silnymi jej fluktuacjami, nie wyklucza osiągnięcia tego celu w czasie obowiązywania PZO.

Wyjaśnienia dotyczące celów sformułowanych dla siedliska włośchatki opisano powyżej.

Ponadto, podkreśla się, iż przywołany przewodnik, na który powołuje się Nadleśnictwo określa wyłącznie minimalne warunki, które należy spełnić, aby dany gatunek mógł występować. Natomiast materiał wyjściowy przyjęty przez RDOŚ w Gdańsku do wyznaczania i określania stanu zachowania siedlisk ptasich w obszarach specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 to Zawadzka D., Ciach M., Figarski T., Kajtoch Ł, Rejt Ł. 2013. Materiały do wyznaczania i określania stanu zachowania siedlisk ptasich w obszarach specjalnej ochrony ptaków Natura 2000. GDOŚ, Warszawa, gdzie szczegółowo określono co rozumie się przez stan właściwy (FV) czy niezadowolający (U1) siedliska danego gatunku.

Jak już podkreślono wyżej przyjęto zapisy z aktualnie obowiązującego załącznika nr 5, którego treść znajduje się w planie zadań ochronnych (zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 18 lutego 2016 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza Darżłubska PLB220007 (Dz. Urz. Woj. Pom. poz. 1108)), gdzie, zarówno dla włośchatki, jak i muchołówki określono następujące działania ochronne:

Prowadzenie gospodarki leśnej pod kątem ochrony gatunku: 1) w odniesieniu do struktury wiekowej drzewostanów, zapobiegnięcie skutkowi pogorszenia parametru struktury siedliska gatunku, poprzez użytkowanie zapewniające strukturę wiekową drzewostanów dojrzałych, czyli powyżej 100 lat w odniesieniu do gatunku w nich dominującego, na powierzchni ok. 2540,11 ha. Do tej powierzchni można również zaliczyć kępy drzewostanów dojrzałych, które nie stanowią osobnych wydzieleni. Przypis wyjaśnia, iż *przywołana powierzchnia to dane na dzień 01.01.2015 r. na podstawie Planu Urządzenia Lasu dla Lasów Skarbu Państwa w zarządzie Nadleśnictwa Wejherowo na lata 2015-2024. Powierzchnia drzewostanów ponad 100-letnich stanowi około 39% ogólnej powierzchni obszaru Natura 2000.* Zgodnie z obowiązującym PUL w wyniku jego

realizacji, powierzchnia drzewostanów ponad stuletnich po 10 latach obowiązywania wzrośnie z 2540,11 ha do 2734,61 ha.

„Mucholówka mała – zgodnie z wytycznymi opisanymi w Poradniku metodycznym tom 8 – dla tego gatunku kluczowe jest:

- a) Utrzymanie jak największej powierzchni starszych drzewostanów liściastych z martwym drewnem (min. 5% ogólnej powierzchni)*
- b) Pozostawianie drzew dziuplastych*

Również w tym przypadku te wytyczne spełnia obecnie prowadzona gospodarka leśna oparta na bieżącym planie urzędzenia lasu na lata 2015-2024.

Propozycja zapisu celu ochrony:

- 1) „utrzymanie populacji na poziomie 157 par (314 osobników) dopuszczając okresowe spadki liczebności związane z biologią gatunku”*
- 2) „utrzymanie warunków umożliwiających występowanie populacji lęgowej i żerowisk oraz prowadzenie gospodarki leśnej z uwzględnieniem wymogów siedliskowych wg obowiązujących zasad prowadzenia gospodarki leśnej dla nadleśnictwa” – wynika z przyjęcia określonej liczby par – parametr, który mierzony jest wg wskazań monitoringu prowadzonego przez RDOŚ – nadleśnictwo nie monitoruje tego gatunku w ramach własnego programu oraz obiektywnej oceny gospodarki leśnej prowadzonej przez nadleśnictwo, która prowadzona jest w oparciu o wszystkie obowiązujące przepisy, wytyczne, instrukcje i co zostało potwierdzone certyfikatami PEFC oraz FSC.”*

Wobec uwag wniesionych do celów ochrony dla mucholówki małej wyjaśnia się, że zapisy sformułowano na podstawie obowiązującego planu zadań ochronnych. Nie wprowadzono żadnych, nowych zapisów, a jedynie doprecyzowano cele działań ochronnych zgodnie z aktualnymi wytycznymi i wymaganiami Komisji Europejskiej. Wnioskowane zmiany dotyczą działań ochronnych z załącznika 5 i będą mogły zostać uwzględnione w ramach prac nad aktualizacją planu zadań ochronnych.

W odniesieniu do uwagi dotyczącej siedliska gatunku, zapis zaproponowany przez Nadleśnictwo jest niemierzalny i nie może zostać uwzględniony. Cel pozostawiono w niezmienionym brzmieniu.

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Gdańsku

pismem ZO.7210.9.2021 z dnia 11.01.2022 (wpływ 11.01.2022 r.) zgłosiło następujące uwagi:

„Po zapoznaniu się z otrzymanym drogą elektroniczną w dniu 21.12.2021 r. projektem zmiany zarządzenia z dnia 9 maja 2014 r. Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza Darżłubska PLB220007 dotyczącym zmiany załącznika nr 4 (cele działań ochronnych), Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Gdańsku wnosi następujące uwagi:

I dla włośchatki:

- 1. W odniesieniu do przedstawionego stanu ilościowego, w oparciu o wieloletnie obserwacje nadleśnictwa Wejherowo stoimy na stanowisku, że zaproponowana do utrzymania ilość 14 osobników (7 par) w projekcie przedmiotowego zarządzenia jest nierealna do osiągnięcia, więc nie bierzemy na siebie odpowiedzialności za próbę osiągnięcia tego celu, który już na początku ma błędne założenie. Wobec powyższego podtrzymujemy stanowisko Nadleśnictwa Wejherowo w tej sprawie i wnioskujemy o zmianę zapisu celu ochrony na: „utrzymanie populacji gatunku na poziomie 5 osobników dopuszczając*

okresowe spadki liczebności związane z charakterystycznymi dla włośchatki silnymi jej fluktuacjami”

Wobec powyższego uzasadnia się, iż cel ochrony dla włośchatki w brzmieniu „*Utrzymanie populacji gatunku na poziomie 7 par - dopuszczając okresowe znaczne spadki liczebności związane z charakterystycznymi dla włośchatki silnymi jej fluktuacjami*”, ze względu na swój poprawny i szczegółowy zapis, spełniał warunki Komisji Europejskiej, wymagającej uszczegółowienia celów ochrony z załącznika 4. Zapis ten nie wymagał zmiany ani doprecyzowania, pozostał zatem w swoim pierwotnym brzmieniu. Cele ochrony zostaną uaktualnione w ramach prac nad aktualizacją planu zadań ochronnych. Niemniej, zapis, mówiący o dopuszczalnych znacznych spadkach liczebności związanych z charakterystycznymi dla włośchatki silnymi jej fluktuacjami, nie wyklucza osiągnięcia tego celu w czasie obowiązywania PZO.

- 2. W związku z tym, że nie mamy żadnych badań naukowych a dotychczasowe obserwacje wskazują, że postarzanie drzewostanu jak proponuje RDOŚ nie gwarantuje nam zwiększenia ilości osobniczej włośchatki na tym terenie, wobec powyższego popieramy stanowisko Nadleśnictwa Wejherowo w tej kwestii i wnosimy o zmianę celu ochrony na: „utrzymanie warunków umożliwiających występowanie populacji lęgowej i jej żerowisk poprzez zachowanie biotopów oraz powierzchni drzewostanów powyżej 80 lat w ilości 20% powierzchni leśnej zalesionej całego obszaru Natura 2000”. Zwracamy uwagę, że zapisy dotyczące utrzymania drzewostanów starszych klas wieku ujęte w Poradniku ochrony siedlisk i gatunków – Tom 8 „Ptaki” (Część II), GIOŚ określają normę drzewostanów starszych klas wieku w ujęciu procentowym na poziomie 20% powierzchni drzewostanu, natomiast zaproponowana w projekcie ilość 39% jest nadinterpretacją ww. wytycznych w związku z czym jest w naszej ocenie nie do przyjęcia. Wobec powyższego Lasy Państwowe nie będą wykonywały niczego co jest podawane ponad zapisy ujęte w ww. poradniku.*

Uwagi nie uwzględniono, przyjęto zapisy z aktualnie obowiązującego załącznika nr 5, którego treść znajduje się w planie zadań ochronnych (zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 18 lutego 2016 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza Darżłubska PLB220007 (Dz. Urz. Woj. Pom. poz. 1108)), gdzie, zarówno dla włośchatki, jak i muchołówki określono następujące działania ochronne:

Prowadzenie gospodarki leśnej pod kątem ochrony gatunku: 1) w odniesieniu do struktury wiekowej drzewostanów, zapobiegnięcie skutkowi pogorszenia parametru struktury siedliska gatunku, poprzez użytkowanie zapewniające strukturę wiekową drzewostanów dojrzałych, czyli powyżej 100 lat w odniesieniu do gatunku w nich dominującego, na powierzchni ok. 2540,11 ha. Do tej powierzchni można również zaliczyć kępy drzewostanów dojrzałych, które nie stanowią osobnych wydzieleni. Przypis wyjaśnia, iż przywołana powierzchnia to dane na dzień 01.01.2015 r. na podstawie Planu Urządzenia Lasu dla Lasów Skarbu Państwa w zarządzie Nadleśnictwa Wejherowo na lata 2015-2024. Powierzchnia drzewostanów ponad 100-letnich stanowi około 39% ogólnej powierzchni obszaru Natura 2000. Zgodnie z obowiązującym PUL w wyniku jego realizacji, powierzchnia drzewostanów ponad stuletnich po 10 latach obowiązywania wzrośnie z 2540,11 ha do 2734,61 ha.

W obecnie procedowanej zmianie, doprecyzowuje się wyłącznie zapisy załącznika nr 4. Procedowana zmiana nie wprowadza żadnych nowych, innych zapisów, niż te, które już funkcjonują. Zapisy znajdujące się w załączniku opisującym cele działań ochronnych i działania ochronne muszą być spójne. W związku z powyższym w załączniku nr 4 przyjęto zapisy analogiczne z załącznika nr 5.

Ponadto, podkreśla się, iż przywołany przewodnik, na który powołuje się RDLP w Gdańsku określa wyłącznie

minimalne warunki, które należy spełnić, aby dany gatunek mógł występować. Natomiast materiał wyjściowy przyjęty przez RDOŚ w Gdańsku do wyznaczania i określania stanu zachowania siedlisk ptasich w obszarach specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 to Zawadzka D., Ciach M., Figarski T., Kajtoch Ł., Rejt Ł. 2013. Materiały do wyznaczania i określania stanu zachowania siedlisk ptasich w obszarach specjalnej ochrony ptaków Natura 2000. GDOŚ, Warszawa, gdzie szczegółowo określono co rozumie się przez stan właściwy (FV) czy niezadowolający (U1) siedliska danego gatunku.

II. dla muchołówki:

- 1. W pkt. 1) Proponujemy zapis zgodnie z treścią przedstawioną przez Nadleśnictwo Wejherowo tj.: 1) „utrzymanie populacji na poziomie 157 par (314 osobników) dopuszczając okresowe spadki liczebności związane z biologią gatunku”*
- 2. W pkt. 2) Cele działań ochronnych określają nam kierunki prowadzenia gospodarki leśnej na potrzeby ochrony siedliska muchołówki, w związku z czym uważamy, że zbyt szczegółowa ingerencja RDOŚ w sposoby prowadzenia prac gospodarczych nadleśnictwa opisana w opiniowanym projekcie zarządzenia w punkcie 2 (a, b, c i d) jest w naszej ocenie zbyt duża. Uważamy, że wytyczne zawarte w Poradniku ochrony siedlisk i gatunków – Tom 8 „Ptaki” (część II), GIOŚ są dla nadleśnictwa wystarczające. Wobec powyższego popieramy zapis proponowany przez Nadleśnictwo Wejherowo tj.: „utrzymanie warunków umożliwiających występowanie populacji lęgowej i żerowisk oraz prowadzenie gospodarki leśnej z uwzględnieniem wymogów siedliskowych wg obowiązujących zasad prowadzenia gospodarki leśnej dla nadleśnictwa”.*

Wobec uwag wniesionych do celów ochrony dla muchołówki małej wyjaśnia się, że zapisy sformułowano na podstawie obowiązującego planu zadań ochronnych. Nie wprowadzono żadnych, nowych zapisów, a jedynie doprecyzowano cele działań ochronnych zgodnie z aktualnymi wytycznymi i wymaganiami Komisji Europejskiej. Wnioskowane zmiany dotyczą działań ochronnych z załącznika 5 i będą mogły zostać uwzględnione w ramach prac nad aktualizacją planu zadań ochronnych.

W odniesieniu do uwagi dotyczącej siedliska gatunku wyczerpujących wyjaśnień udzielono w odpowiedzi na uwagi Nadleśnictwa Wejherowo. Ponadto, zapis zaproponowany przez Nadleśnictwo i poparty przez RDLP w Gdańsku jest niemierzalny i nie może zostać uwzględniony. Cel pozostawiono w niezmienionym brzmieniu.

Ponadto, zgodnie z art. 21 ust. 2 pkt 24 lit. a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r. poz. 2373 ze zm.) projekt planu zadań ochronnych zamieszczono w publicznie dostępnym wykazie danych ekoportal.gov.pl (pod numerem karty 13/2022).

Projekt zarządzenia został uzgodniony, w trybie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2022 r., poz. 135) z Wojewodą Pomorskim, pismem nr PN-I.0041.10.2022.MM z dnia 23.03.2022 r. Po uzgodnieniu projektu z Wojewodą Pomorskim poprawiono błędy redakcyjne i techniczne w jego treści.